

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԿԱՆԱՆՑ
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

@ՍԻԼԻՀՏԱՐԻ ՊԱՐՏԵԶՆԵՐ

ՏԱՐԵԿԱՆ

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2021/2022

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԿՅ 2022Թ. ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ	3
ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ԾՐԱԳՐԵՐՆ՝ ԸՍՏ ՈՒՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ	4
Աջակցություն դեռահաս աղջիկների ֆեմինիստական նախաձեռնություններին	5
40-անց կանանց գաղափարների աջակցություն	6
ՑԱՆՑԱՅԻՆ ԵՎ ԹԵՄԱՏԻԿ ՉԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ	7
Չանդիպում Աղվերանում	7
Չանդիպում դեռահաս աղջիկների հետ	8
Չանդիպում ՅԿՅ գրասենյակում	9
Չանդիպում Դիլիջանում	10
Կարողությունների զարգացման հանդիպումներ	11
Առցանց հանդիպումներ	12
ՆՈՐ ՆԱԽԱՁԵՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	13
Ֆեմախոսություններ	13
ՅԿՅ քաղաքականության փաստաթղթեր	14
ՈՒՂԻՂ ԵԹԵՐՆԵՐ	15
ՎԵԲԻՆԱՐՆԵՐ	18
ՖԵՄՊԱՏՈՒՄ	21
ԱՅՑԵՐ	22
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ ԵՎ ԱՅԼ ԹԵՄԱՏԻԿ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ	26
Չիմնադրամի կարողությունների զարգացման դասընթացներ	26
«Գտի՛ր ուժդ» ինքնապաշտպանական դասընթաց	27
Աշխատարան	27
Կինոդիտում	28
ՉԵՏԱՁՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	29
«Ֆեմինիստական շարժման իրավիճակը Հայաստանում»	29
«Կոլեկտիվ հոգատարություն. Կարիքների գնահատման տվյալների ամփոփում»	29
ՍԻՆԻՉՏԱՐԻ ՊԱՐՏԵՉՆԵՐ	31
ՄԵՐ ԱՋԱԿԻՑՆԵՐԸ	33

ՀԿՀ 2022Թ. ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

2022թ. Հայաստանում կանանց հիմնադրամի համար լի էր նոր նախաձեռնություններով ու ծրագրային նոր ուղղություններով: Անցնող տարվա ընթացքում Հիմնադրամը շարունակել է մեծացնել իր գործընկերների ցանցը՝ Էլ ավելի շատ հնարավորություններ տալով ֆեմինիստական գաղափարներով առաջնորդվող կանանց ու աղջիկներին՝ փոխելու իրենց ու իրենց պես կանանց կյանքը: 2022թ. շարունակեցինք աշխատել ճգնաժամային համատեքստում՝ տրամադրելով արագ արձագանքման դրամաշնորհներ:

Հայաստանում կանանց հիմնադրամը 2022թ. հայտարարել է դրամաշնորհի 3 մրցույթ՝

- [Դեռահաս աղջիկների դրամաշնորհի մրցույթ](#),
- [Ֆեմինիստական և գեղեցիկ թեմաներով հետաքրքրված ուսանողների համար մրցույթ](#),
- [40-անց կանանց գաղափարների մրցույթ](#):

Բացի այդ՝ տարբեր թեմաներով դրամաշնորհներ են տրամադրվել շուրջ **38 ծրագրերի**: Սկսել ենք համագործակցել շուրջ **20 նոր կազմակերպության**, նախաձեռնող խմբերի և/կամ անհատների հետ: 2022թ. տրամադրված դրամաշնորհների ընդհանուր գումարը կազմել է շուրջ **50 մլն դրամ**:

Տարվա ընթացքում ունեցել ենք զանազան հանդիպումներ, միջոցառումներ, քննարկումներ, այցեր և այլ նախաձեռնություններ, որոնց մանրամասներին ծանոթացեք այս հրապարակման մեջ:

Հարգանքներով ձեր՝
Հայաստանում կանանց հիմնադրամ

ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐՆ՝ ԸՍՏ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

2022թ. Հայաստանում կանանց հիմնադրամը մեծացրել է կանանց կազմակերպությունների տրվող ինստիտուցիոնալ աջակցության ծավալները: Սրա նպատակը իրականացվող ծրագրերի կայունությունն ապահովելն է, իսկ այդ տեսանկյունից շատ կարևոր է, որ մեր գործընկեր կազմակերպությունները հնարավորություն ունենան զարգացնելու իրենց ինստիտուցիոնալ կարողությունները:

Բացի այդ՝ դրամաշնորհներ են տրամադրվել գեղերային հիմնախնդիրների վերլուծության, [թրաֆիքինգի](#) [դեմ պայքարի](#), [Քովիդ-19-ի ազդեցությունը](#) [ազատագրված կանանց վրա](#) ուսումնասիրելու, [Ֆեմինիստական գանազան արդի](#) [թեմաներով հաղորդաշարի](#) [նկարահանման](#), [Ֆեմինիզմով ու գեղերային հարցերով հետաքրքրված ուսանողների համար տարածք ստեղծելու](#), [կանանց սեռական և վերարտադրողական առողջության և հրավունքների թեմայով դասընթացներ](#) կազմակերպելու, [կանայք և խաղաղասիրություն](#) [թեմայով](#) [նախաձեռնություններ](#) իրականացնելու, [շրխական պոեզիայի](#), [սեքսիզմի դեմ սոցիալական գովազդներ](#) [նկարահանելու](#) և շատ այլ [նախաձեռնությունների](#) համար:

Աջակցություն դեռահաս աղջիկների ֆեմինիստական նախաձեռնություններին

Սեպտեմբեր ամսին հայտարարված [դրամաշնորհի մրցույթի](#) արդյունքում Հայաստանում կանանց հիմնադրամը ընտրեց 4 նախագծեր՝ ուղղված դեռահաս աղջիկների զորեղացմանը: Արդյունքում մեր դեռահասներն իրականացրին այնպիսի ծրագրեր, ինչպիսիք են՝ [աղջիկների համար ամենամյա հաքաթոն](#), [Չարենցավան համայնքում ապահով տարածքի ստեղծում և աղջիկների համար քննարկումների ու սեմինարների կազմակերպում](#), [դարոցում ֆեմինիստական անկյան հիմնում ու դեռահաս աղջիկներին հետաքրքրող թեմաների քննարկում](#), կավագործության դասեր բերդավանսի դեռահաս աղջիկների համար:

40-անց կանանց գաղափարների աջակցություն

Հայաստանում կանանց հիմնադրամը, կարևորելով ավելի ուշ տարիքում կանանց հզորացնելու և նրանց ձայնը լսելի դարձնելու ջանքերը, հոկտեմբեր ամսին հայտարարեց դրամաշնորհի մրցույթ: Արդյունքում ՀԿԳ-ն ստացավ շուրջ **75 հայտ**, որոնցից ընտրվեց **10 ծրագիր**: Դրանք ուղղված են լինելու կանանց տարբեր նախասիրություններին ու կարիքներին՝ դաշտանադադարի թեմայով քննարկումներ, 40-անց կանանց մասին տարածված կարծրատիպերի վերհանում ներկայացման միջոցով, արվեստի ոլորտի կանանց աջակցություն, բարօրության և մտավոր առողջության թեմայով դասընթաց-քննարկումներ, քաղցկեղ ունեցող կանանց հետ հարցազրույցներ ու ֆիլմ և այլն:

ՑԱՆՑԱՅԻՆ ԵՎ ԹԵՄԱՏԻԿ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ

2022թ. ևս շարունակել ենք մեր ցանցային հանդիպումները գործընկերուհիների հետ: Դրանց նպատակն է ինչպես տեղեկանալ ընթացիկ ծրագրերի, հավանական խոչընդոտների մասին, այնպես էլ կապեր ստեղծել մեր գործընկերուհիների միջև, որոնք ամրապնդում են մեր ընդհանուր գործունեությունը:

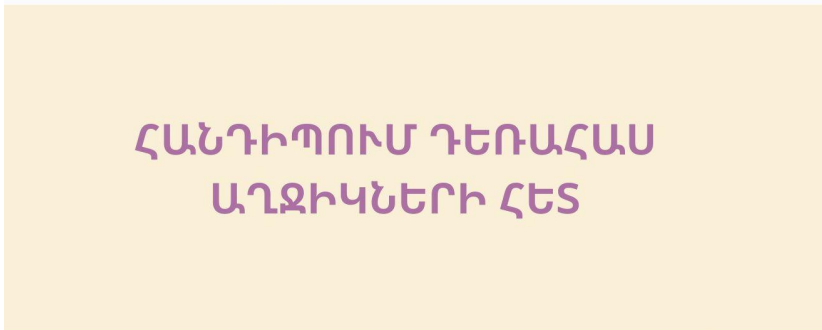
Հանդիպում Աղվերանում

Ապրիլի 22-23-ը Աղվերանում տեղի ունեցավ Հայաստանում կանանց հիմնադրամի և գործընկերուհիների միջև հանդիպումը՝ ֆեմինիստական հանգստի և գործընկերության համատեքստում: Հանդիպման ընթացքում քննարկեցինք մեր ներկա և ապագա ծրագրերն ու անելիքները, ինչպես նաև սովորեցինք ու կիրառեցինք կոլկետիվ հոգատարության մեթոդներ՝ հետագայում առավել արդյունավետ աշխատելու և համագործակցելու նպատակով:

Հանդիպում դեռահաս աղջիկների հետ

Ապրիլի 26-ին Հայաստանում կանանց հիմնադրամը հանդիպեց դեռահաս աղջիկների դրամաշնորհի ծրագրի այս տարվա հաղթողների հետ: Հանդիպման ընթացքում աղջիկները ծանոթացան միմյանց հետ, ինչպես նաև ՀԿՀ-ի անդամների, կիսվեցին իրենց նախագծերով: Ի դեպ, հանդիպմանը ներկա էին նաև նախորդ տարիների մեր դեռահաս աղջիկներից, ովքեր կիսվեցին Հիմնադրամի հետ աշխատելու իրենց փորձի մասին: Եվս մեկ հանդիպում էլ դեռահաղ աղջիկների հետ տեղի է ունեցել հուլիսին:

Հանդիպում ՅԿՅ գրասենյակում

Սեպտեմբերի 14-ին ՅԿՅ գրասենյակում տեղի ունեցավ հերթական հանդիպումը գործընկերուհիների հետ: Հանդիպման ընթացքում գործընկերուհիները ներկայացրին իրենց ընթացիկ ծրագրերը, դրանց առանձնահատկությունները, առանձնացրին այն կարևոր ձեռքբերումները, որոնք ունեցել են ծրագրերի իրականացման ընթացքում:

ՅԿՅ գործընկերուհիների հետ հանդիպմանը ներկա էր նաև Sigrid Rausing Trust Fund գործընկեր կազմակերպության ներկայացուցիչ Կիարա դե Լուկան, ով ճանաչողական այց էր կատարել ՅԿՅ:

Ծրագրային և տեխնիկական հարցերից զատ՝ հանդիպման ընթացքում քննարկվեցին նաև Հայաստանում տիրող ներկայիս իրավիճակը, այդ ամենի համատեքստում՝ կանանց հիմնահարցերը, աղբյուրական ագրեսիայի արդյունքում տեղահանվածների խնդիրներն ու դրանց լուծման հնարավոր ուղիները:

Ջանդիպում Դիլիջանում

Իսկ նոյեմբերի 18-19-ը մեր գործընկերուհիների համար ինքնախնամքին նվիրված հերթական իմացալուծում էինք կազմակերպել, այս անգամ՝ Դիլիջանում: Երկու օրերի ընթացքում մասնակիցները քննարկեցին պատերազմը, դրա հոգեբանական հետևանքներն ու դրսևորման առանձնահատկությունները, ծանոթացան առաջին հոգեբանական օգնության տեխնիկային և սթրեսային իրավիճակներում ինքնախնամքի կարևորությանը:

Կարողությունների զարգացման հանդիպումներ

Հուլիս ամսվա ընթացքում Հիմնադրամը նաև ինստիտուցիոնալ կարողությունների զարգացման երկու հանդիպում է կազմակերպել Գյումրիում՝ տեղի գործընկերուհիների համար: Այս նախաձեռնության նպատակն է օգնել կանանց կազմակերպություններին մշակել իրենց գործունեության համար անհրաժեշտ ռազմավարություններ և քաղաքականություններ՝ ֆեմինիստական սկզբունքների հիման վրա: Երկու հանդիպումների ընթացքում շուրջ 15 աշխատակիցներ գիտելիք ձեռք բերեցին հասարակական կազմակերպության կառավարման ֆեմինիստական մոտեցման, ֆեմինիստական արժեքների ու սկզբունքների, գենդերային զգայուն բյուջետավորման, դրա նպատակի և սկզբունքների վերաբերյալ:

ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄ

Առցանց հանդիպումներ

Սեպտեմբերին և նոյեմբերին ունեցանք նաև առցանց հանդիպումների շարք մեր գործընկերուհիների հետ, որոնց նպատակն էր կիսվել փորձառությամբ, անելիքներով և ապագա ծրագրերով: Տավուշի, Շիրակի, Լոռու և Գեղարքունիքի մարզերի մեր գործընկերուհիները առցանց հանդիման ընթացքում ներկայացրին իրավիճակը մարզերում, և թե ինչ քայլեր են իրենք ձեռնարկում այդ իրավիճակներում կանանց աջակցելու հարցում:

ՆՈՐ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ֆեմախոսություններ

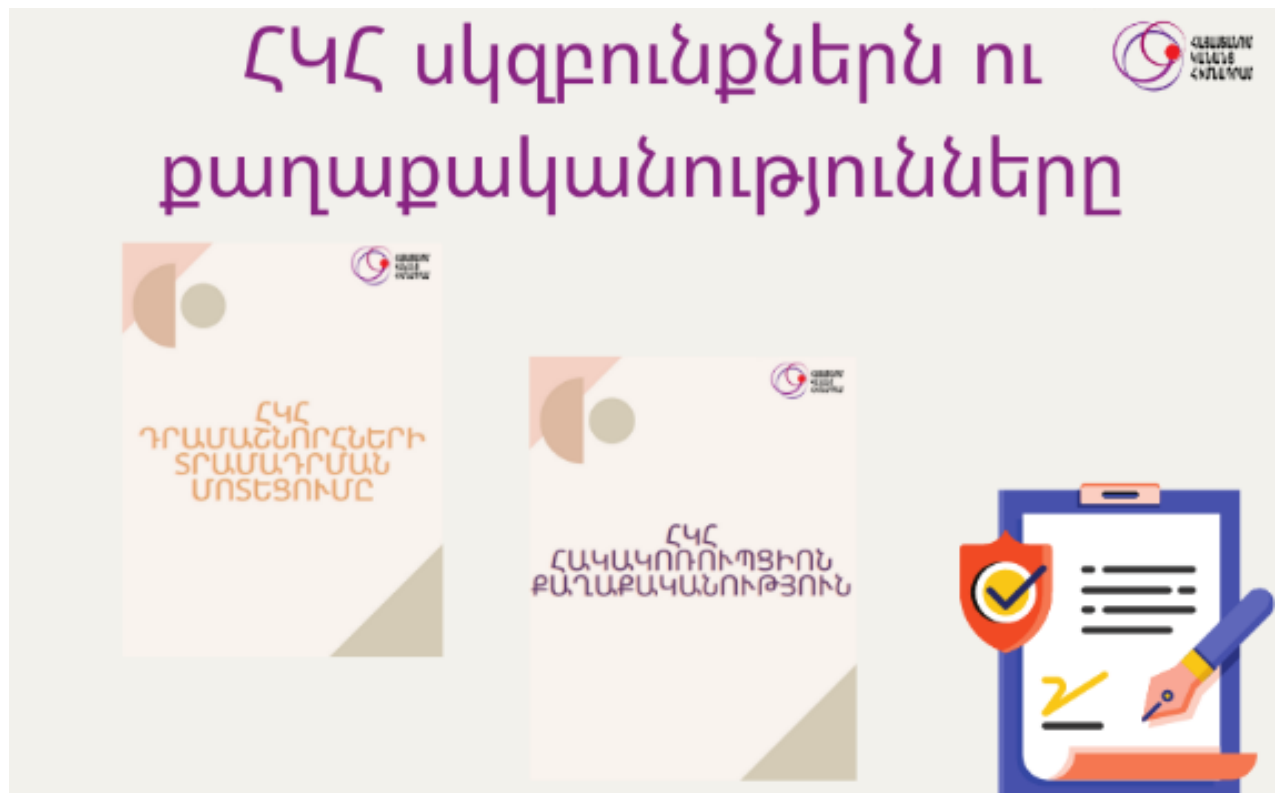
Մարտ ամսից մեկնարկել ենք նոր նախաձեռնություն՝ Ֆեմախոսություններ: Յուրաքանչյուր ամիս մեկ բանախոս կներկայացնի իր մասնագիտական կամ հետաքրքրությունների ոլորտի բանախոսություն/դասախոսություն: Բանախոսները հիմնականում կանայք են, իսկ քննարկումները հիմնված են տարատեսակ իրողությունների ու հիմնախնդիրների ֆեմինիստական և գենդերազգայուն վերլուծության վրա: Ֆեմախոսությունների շարքը ևս մեկ անգամ է ֆեմինիստական համայնքի կողմից քննարկումները վերսկսելու և դրանց հիման վրա ֆեմինիստական դիսկուրսը ակտիվացնելու համար, հատկապես աշխարհում տիրող այս պատերազմական ու անհանգիստ շրջանում:

2022թ.-ի ընթացքում ունեցել ենք
ընդհանուր 8
ֆեմախոսություն, որոնց
տեսագրությունները հասանելի են
[այստեղ](#):

ՅԿՅ քաղաքականության փաստաթղթեր

Տարեսկզբի կարևորագույն նախաձեռնություններից մյուսն էլ [ՅԿՅ քաղաքականությունների](#) ամբողջականացումն էր: Դրանք ներկայացնում են Հիմնադրամի գործունեության հիմնական սկզբունքները: Ծանոթանալ կարող եք [այստեղ](#) (եջը պարբերաբար թարմացվում է):

ՈԼՂԻՂ ԵԹԵՐՆԵՐ

2022թ. ընթացքում ունեցել ենք նաև մի քանի թեմատիկ ուղիղ եթեր՝ տարբեր մասնագետների հետ.

- [Առցանց կնատյացությունը՝ ժամանակակից ֆեմինիզմի մարտահրավեր](#). Ապրիլ ամիսը սեռական ոտնձգությունների իրադեպման ամիսն է: Այդ առիթով հյուրընկալել էինք Անուշ Գաբրիելյանին՝ Սեռական բռնության ճգնաժամային կենտրոնից և Սոնա Բալդրյանին՝ Կանանց ռեսուրսային կենտրոնից, որոնց հետ զրուցել ենք ամսվա խորհրդի, Հայաստանում առկա իրավիճակի մասին:
- [Հուսահեն հաղորդակցություն](#), որի ընթացքում հյուրի՝ Հայկ Աբրահամյանի հետ զրուցել ենք հայաստանյան համատեքստում հուսահեն հաղորդակցության կազմակերպման, դրա սկզբունքների և ռազմավարության մասին:
- [Սեռական կրթություն](#), որի ընթացքում Կանանց ռեսուրսային կենտրոնի Սեռական և վերարտադրողական առողջության և իրավունքների ծրագրի համակարգող Անուշ Պողոսյանի հետ քննարկել ենք թեման կանանց իրավունքների համատեքստում:
- [Չրույց Մարիամ Խատիսյանի, Մարիամ Թումանյանի և Սիպիլի ֆեմինիստական ֆիլանթրոպիստական գործունեության շուրջ](#). զրույցը հիմնված է եղել նշված կին ֆիլանթրոպիստների վերաբերյալ իրականացված հետազոտական աշխատանքների վրա:

[Այս հղումով](#) կարող եք ծանոթանալ նաև նախորդ բոլոր մասնագիտական ուղիղ եթերներին՝ տարբեր հյուրերի հետ:

WOMEN'S FUND ARMENIA

**ԶՐՈՒՅՑ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՇՈՒՐՁ**

LIVE

ԱՐԹԻ ՄԱՆՈՒՅԱՆ ԱՐԹԻ ԱԹԱՐԵՎՅԱՆ ԱՐԹԻԵ ՀԱՌՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ 23
19:00

WOMEN'S FUND ARMENIA

Սեռական բռնության
նվազեցման
կենտրոն

Անուշ Գաբրիելյան

Սոնա Բաղդյան

**ԱՌՑԱՆՑ ԿՆԱՏՅԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ՝
ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՖԵՄԻՆԻԶՄԻ
ՄԱՐՏԱՀՐԱՎԵՐ**

LIVE

ԱՊՐԻԼԻ 21
19:00

**ՀՈՒՍԱՀԵՆ
ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ**

LIVE STREAM

Սիրան Հովհաննիսյան
Հայկ Աբրահամյան

ՀՈՒՆԻՍԻ 9
19:00

LIVE STREAM

**ԶՐՈՒՅՑ ՍԵՌԱԿԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՇՈՒՐՁ**

ՀՈՒՆԻՍԻ 23
19:00

Անուշ Պողոսյան

Սիրան Հովհաննիսյան

ՎԵՔԻՆԱՐՆԵՐ

[«Ֆեմինիստական բնապատկերի րնդլայնում»](#) ծրագրի շրջանակներում, որն իրականացվում է Հայաստանում կանանց հիմնադրամի, գերմանական ֆիլիա հիմնադրամի և Գերմանիայի արտաքին գործերի նախարարության աջակցությամբ, ապրիլի 14-ին ՀԿՅ գործընկեր «Ագաթ» հաշմանդամություն ունեցող կանանց կազմակերպությունն անցկացրեց «Բացառումից դեպի ներառում» խորագրով վեբինար: Նպատակն էր անդրադառնալ այն կարծրատիպային մոտեցումներին, որ կան հաշմանդամություն ունեցող անձանց վերաբերյալ և քննարկել հաղորդակցության ճիշտ ու ներառական ձևեր: Վեբինարը դիտել կարող եք [այստեղ](#):

Հունիսի 7-ին կազմակերպվեց երկրորդ վեբինարը: Այս անգամ մեր գործընկերուհիները Փինք Արմենիա հկ-ից և Խտրականության դեմ պայքարի և հանուն հավասարության կոալիցիայից համատեղ անցկացրին [«Թատրոնի դերը խտրականության բարձրագման հարցում.Ֆեմինիստական արվեստ»](#) խորագրով քննարկում:

Իսկ հուլիսի 14-ին նույն ծրագրի շրջանակներում կազմակերպեցինք ևս մեկ վեբինար, այս անգամ՝ միջազգային: Վեբինարի թեման էր՝ [«Միլիտարիզմը և կանայք. քաղաքականությունից մինչև անձնական պատմություններ»](#): Հրավիրված [6 խոսնակները](#) ներկայացրին միլիտարիզմի գլոբալ տենդենցները՝ Ֆեմինիստական քննադատության տեսանկյունից, դրա հետևանքներն աշխարհում և մասնավորապես մեր տարածաշրջանում, ինչպես նաև Ղարաբաղյան կոնֆլիկտի ազդեցությունը կանանց իրավիճակի վրա:

Վերևի նկարը վեբինարի գրաֆիկական պատկերն է. դրանում կարող եք տեսնել խոսնակների արտահայտած մտքերից մի քանիսը: Իսկ վեբինարը (նաև անգլերեն ենթագրերով) դիտել կարող եք [այստեղ](#):

Ծրագրի շրջանակներում անցկացված վերջին քննարկումն իրականացվեց Սոցիոսկոպ հետազոտական կազմակերպության կողմից Նոյեմբեր ամսին: Քննարկումը կրում էր «Կանանց հարցը հետհեղափոխական Հայաստանում» խորագիրը, որի ընթացքում կազմակերպության հետազոտողները ներկայացրին իրենց հետազոտական աշխատանքները.

- [Կանանց հարցը և նրա ծագելու պատճառները](#),
- [Պատերազմը կնոջ դիտանկյունից](#),
- [Ինչու՞ է մարդու իրավունքների օրակարգն այդքան գրավիչ աջական խմբերի համար](#):

Հանդիպման տեսագրությունը՝ [այստեղ](#):

Իսկ վեբինարների ամբողջական ցանկը հասանելի է [այստեղ](#):

ՖԵՄՊԱՏՈՒՄ

2022թ. նոր թափով մեկնարկել ենք մեկ այլ կարևոր ծրագիր՝ Ֆեմպատում. Ֆեմինիստական բանավոր պատմությունների արխիվ: Հունիս ամսին դրա շրջանակներում տեղի ունեցավ «Ֆեմինիստական մեթոդաբանություն և բանավոր պատմությունների հավաքագրում» խորագրով եռօրյա դասընթացը: Դասընթացի ընթացքում Երևանից և տարբեր մարզերից շուրջ 30 ապագա հարցազրուցավարներ ծանոթացան ֆեմինիստական հետազոտական մեթոդաբանությանը և Էթիկային, ֆեմինիստական բանավոր պատմությունների մեթոդին, ինչպես նաև Ֆեմպատում սախագծի ընթացակարգերին:

Ընտրված հարցազրուցավարների հետ մեկնարկել ենք կանանց պատմությունների հավաքագրման աշխատանքները: Իսկ ծրագրի մասին առավել մանրամասն տեղեկանալու համար առաջարկում ենք լսել ծրագրի համակարգող Սոնա Բալդրյանին՝ [այստեղ](#): [Այս հղումով](#) ծանոթացեք նաև Ֆեմպատում ծրագրի տարեկան ամփոփմանը:

ԱՅՑԵՐ

Հոկտեմբերի 17-21-ը ՀԿՀ համահիմնադիրները ներկա գտնվեցին Լեհաստանում տեղի ունեցած Պրոսպերա կանանց հիմնադրամների միջազգային ցանցի Եվրոպական հիմնադրամների տարեկան հանդիպմանը: Հանդիպումը հյուրընկալել էին Լեհաստանի ֆեմինիստական հիմնադրամի մեր գործընկերուհիները: Քննարկվեցին Եվրոպական

կանանց հիմնադրամների ռազմավարական ուղղություններն ու առաջնահերթությունները:

Հոկտեմբերի 24-28-ը հյուրընկալել էինք filia հիմնադրամի, ինչպես նաև Վրաստանի, Ուկրաինայի և Լեհաստանի կանանց հիմնադրամների ներկայացուցիչներին, որոնց հետ ունեցել ենք քննարկումներ տարբեր թեմաների շուրջ, ամփոփել ենք համատեղ իրականացված ծրագիրը՝

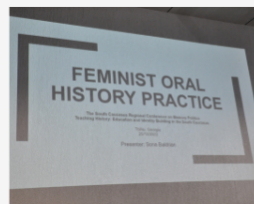

Ֆեմինիստական բնապատկեր անվանումով: Համատեղ քննարկումների արդյունքում ունենք նաև [Ֆեմախոսություն](#): Բացի այդ՝ openDemocracy մեդիա հարթակը հրապարակեց վերլուծական հոդված՝ ներկայացնելով ֆեմինիստական բնապատկերը նշված երկրներում: Հոդվածը հասանելի է [այստեղ](#):

Հյուրեր ենք ունեցել նաև Բոսնիա և Հերցեգովինայի կանանց հիմնադրամից, որոնց ներկայացրել ենք Հիմնադրամի գործունեությունը:

«Հիշողության քաղաքականություն» թեմայով
Հարավկովկասյան տարածաշրջանային ամենամյա
գիտաժողով / South Caucasus Regional Conference on
Memory politics

Հոկտեմբերի 24-25-ին
Ֆեմապատում Նախագծի
համակարգող Սոնա Բալդրյանը
և Նախագծի
հարցազրուցավարներ Արփինե
Ղամբարյանը և Լյուդմիլա
Շիրվանյանը մասնակցություն
ունեցան Հայնրիխ Բյուլ
հիմնադրամի կողմից
կազմակերպվող «Հիշողության
քաղաքականություն» թեմայով
Հարավկովկասյան
տարածաշրջանային ամենամյա
գիտաժողովին: Գիտաժողովի
երկրորդ օրը Նախագծի

համակարգող Սոնա Բալդրյանը իրականացրեց 3 ժամ տևողությամբ աշխատարան Բանավոր պատմության ֆեմինիստական մեթոդի վերաբերյալ: Աշխատարանին մասակցեցին ուսանողներ տարածաշրջանի տարբեր երկրներից:

Նոյեմբերի 13-15-ը Երևանում կայացավ «ԵՄ-Ռուսաստան քաղիասարակության ֆորում» կազմակերպության HerStory Նախագծի ամենամյա հանդիպումը: Նախագծում ներգրավված են ակտիվիստներ Հայաստանի, Ուկրաինայի, Բելառուսի և Ռուսաստանի քաղիասարակություններից, ովքեր դրա շրջանակներում հավաքագրում են կանանց պատմություններ և իրենց քաղաքներում իրականացնում էքսկուրսիաներ՝ լուսաբանելով քաղաքի պատմությունը կանանց տեսանկյունից: Ամենամյա հանդիպմանը քննարկվեցին տարածաշրջանային մարտահրավերները և մշակվեցին ապագա ծրագրեր:

Նոյեմբերի 14-ին մենք մեր գործընկերներին հյուրընկալեցինք մեր գրասենյակում, որտեղ խմբային բանավոր պատմություն հավաքագրվեց պատերազմի ընթացքում կանանց փորձառությունների վերաբերյալ:

Դեկտեմբերի 3-ին Մեքսիկայի Օախակա քաղաքում մեկնարկեց Պրոսպերա կանանց հիմնադրամների միջազգային ցանցի հերթական հանդիպումը՝ նվիրված ֆեմինիստական ֆինանսավորման ապագայի ձևավորմանը, մարդկության և մեր մոլորակի վրա ազդող ընթացիկ և ապագա գլոբալ

ճգնաժամերին արձագանքելու հրատապ անհրաժեշտությանը, ինչպես նաև կանանց, աղջիկների, ոչ բիսար, տրանս և ինտերսեքս համայնքների ֆինանսավորման ընդհանուր խնդիրների քննարկմանը: Հանդիպմանը ներկա էր նաև ՀԿՀ համահիմնադիր Գոհար Շահնազարյանը:

Տարվա ընթացքում Հիմնադրամը նաև մոնիթորինգի այցեր է իրականացրել Երևանում և ՀՀ մյուս մարզերում գտնվող իր գործընկերուհիներին՝ ծանոթանալու ծրագրերի ընթացքին, տեղում հասկանալու կանանց կազմակերպությունների և նախաձեռնող խմբերի կարիքները:

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ ԵՎ ԱՅԼ ԹԵՄԱՏԻԿ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Հիմնադրամի կարողությունների զարգացման դասընթացներ

Որպես Կանանց ռեսուրսային կենտրոնի գործընկեր կազմակերպություն՝ 2022թ. ընթացքում մասնակցել ենք կենտրոնի կողմից կազմակերպված կարողությունների զարգացման դասընթացներին: Դասընթացների թեմաները բազմազան են՝ սկսած ռազմավարական հաղորդակցությունից, սոցիալական ներառականությունից, բյուջետավորումից մինչև արդյունահեն կառավարում, դոնոր համայնքի հետ աշխատանք և այլն:

«Գոտի՛ր ուժդ» ինքնապաշտպանական դասընթաց

Հուլիսի 30-ին մեր գործընկերուհիների համար կազմակերպեցինք ինքնապաշտպանության դասընթաց, որը վարեց Գոհար Խաչատրյանը: Դասընթացի ընթացքում մասնակիցները ծանոթացան ինքնապաշտպանության հիմնական սկզբունքներին, տեխնիկային և հարվածների տեսակներին: Քննարկվեցին նաև կանանց նկատմամբ բռնության հիմնահարցերը և դրանց արտացոլումը հայական իրականությունում: Անդրադարձ կատարվեց նաև այնպիսի հարցերի, ինչպիսիք են վերբալ սահմանները, ասերտիվությունը, մարմնի լեզվի կիրառումը ինքնապաշտպանության համար և այլն:

Աշխատարան

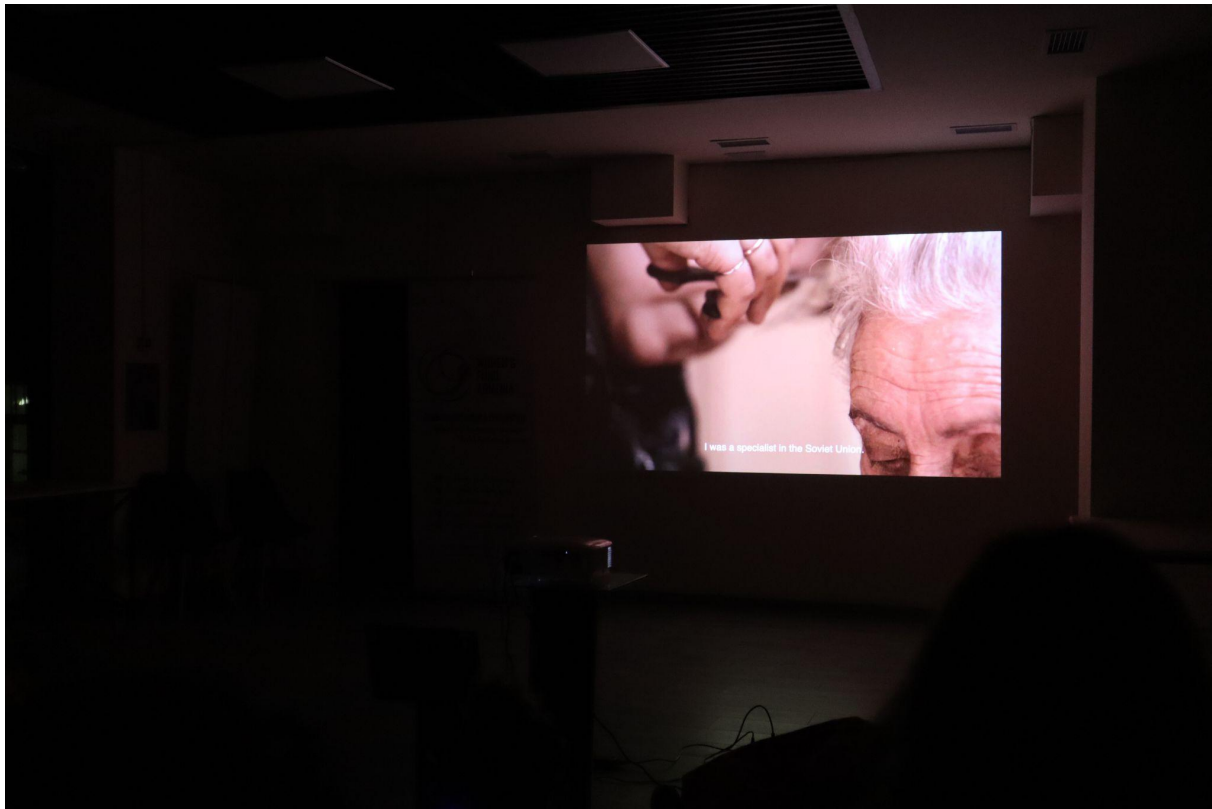
Սեպտեմբերի 16-ին ՀԿՀ գրասենյակում տեղի ունեցավ նշանավոր հետազոտող և պատմաբան Թալին Սուճեանի «Հայկական Ներուժը Օսմանեան գավառներում» աշխատարանը: Ինտերակտիվ ձևաչափով տեղի ունեցած աշխատարանին

մասնակցեցին ոլորտի հետազոտողները, պատմաբանները, արևելագետները, մարդաբաններն ու ուսանողները: Մասնակիցները Թալին Սուճեանի հետ կարդացին և վերլուծեցին Օսմանյան կայսրությունում 19-րդ դարի հարցաքննությունների արխիվացված մի շարք փաստաթղթեր: Աշխատարանի ընթացքում մասնակիցները բացահայտեցին 19-րդ դարում Օսմանյան կայսրությունում հայ համայնքների կյանքը, մասնավորապես՝ այդ համայնքներում հայ կանանց կարգավիճակն ու կենսակերպը:

Կինոդիտում

Հոկտեմբերի 6-ին ՀԿՀ-ում կայացավ Նաիրի Հախվերդիի «Ավելով Երևանը» ֆիլմի դիտում-քննարկումը, որին ներկա էր ոչ միայն ֆիլմի ռեժիսոր Նաիրի Հախվերդին, այլև ֆիլմի գլխավոր հերոսուհին՝ Մարինա Գինոսյանը: «Ավելով Երևանը» Մարինա անունով կնոջ պոետիկ դիմանկարն է, ով ամեն գիշեր անցնում է 40 կիլոմետր՝ մայրաքաղաք Երևանի փողոցները ավելելու համար: Ֆիլմի դիտմանը ներկա էին նաև քաղաասարակության անդամներ, ուսանողներ, արվեստագետներ, ովքեր երեկոյի ընթացքում քննարկեցին ֆիլմում արձարժվող սոցիալական բնույթի շատ հարցեր, այդ թվում՝ կանանց աշխատանքային իրավունքների խախտումները, աշխատանքային անբարենպաստ պայմանների ազդեցությունը կանանց վրա, տնային չվարձատրվող աշխատանքի խնդիրը Հայաստանում և այլն:

ՅԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«Ֆեմինիստական շարժման իրավիճակը Հայաստանում»

Հայաստանում կանանց հիմնադրամը 2022թ. նախաձեռնել է հետազոտություն՝ «Ֆեմինիստական շարժման իրավիճակը Հայաստանում» նախնական խորագրով: Հետազոտության նպատակն է ուսումնասիրել, թե ինչ փուլում կամ իրավիճակում է այսօր Հայաստանում ֆեմինիստական շարժումը, ինչ օրակարգեր ունի, ովքեր են շարժման մասնակիցները և ինչպես են ինքնա և իդենտիֆիկացվում, որոնք են շարժման հիմնական ուղղությունները, շարժման ակտիվության ձևերը, ճգնաժամերը հաղթահարելու և/կամ դրանց արձագանքելու պրակտիկաները և այլն: Նման մոտեցմամբ հետազոտություն Հայաստանում դեռևս չի արվել, իսկ վերջերս տեղի ունեցած և զուգահեռ ընթացող ճգնաժամերն էլ ավելի են արդիականացնում այս հետազոտության անհրաժեշտությունը: Հետազոտության հիմքում ընկած են ոչ միայն Հայաստանում կանանց հիմնադրամի կողմից մշակված հետազոտական գործիքները, այլև Կանանց համաշխարհային հիմնադրամի կողմից առաջարկվող «Շարժման կարողությունների գնահատման գործիքը», որը փորձ է արվել տեղայնացնել հայաստանյան համատեքստում:

«Կոլեկտիվ հոգատարություն. Կարիքների գնահատման տվյալների ամփոփում»

Թեև կոլեկտիվ հոգատարությունը որպես հայեցակարգ համեմատաբար նոր մոտեցում է քաղաքացիական հասարակության շրջանակներում, կոլեկտիվ հոգատարության տարրերը միշտ կիրառվել են, հատկապես կանանց կազմակերպությունների շրջանում:

Այս ուսումնասիրության նպատակն է Հայաստանում կանանց հիմնադրամի գործընկեր կազմակերպությունների և նախաձեռնությունների շրջանում ամփման, ինքնախնամքի եւ կոլեկտիվ հոգատարության ու խնամքի վերաբերյալ պատկերացումների, պրակտիկաների եւ կարիքների վերհանումը: Ձեկույցը հասանելի է [այստեղ](#):

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԿԱՆԱՆՑ
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԿՈԼԵԿՏԻՎ ՅՈԳԱՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կարիքների գնահատման
տվյալների ամփոփում

ՍԻԼԻՅՏԱՐԻ ՊԱՐՏԵՉՆԵՐ

Այս ընթացքում ընթանում են նաև Սիլիհտարի պարտեզների նախագծման և վերանորոգման աշխատանքները: Հիշեցնում ենք, որ տարածքը ծառայելու է որպես ամոքման և կոլեկտիվ հանգստի կենտրոն կանանց և աղջիկների համար: Մեր կայքում արդեն ունենք նաև Սիլիհտարի պարտեզներին նվիրված [Էջ](#): Իսկ տարածքի գործունեության մասին նորություններին հետևել կարող եք դրա սոց.մեդիայի էջերում՝ [ինստագրամում](#) և [Ֆեյսբուքում](#):

Մայիս ամսվա սկզբին Սիլիհտարի պարտեզներ այցելեցինք նաև մեր հոգաբարձուների խորհրդի անդամների հետ՝ տեղանքը նրանց ցույց տալու և Սիլիհտարի կոնցեպտը ներկայացնելու նպատակով:

ՀԿՀ հոգաբարձուների
խորհրդի անդամների
այցը Սիլիհտարի
պարտեզներ

WFA Board Members'
visit to Silihdar,
Ashtarak

ՄԵՐ ԱԶԱԿԻՑՆԵՐԸ

**THE
SIGRID
RAUSING
TRUST**

